

Una sentència que brindem a un dels nostres regidors:

«Mal conseller és el despit».

11/207

Val 15 cèntims

Correspondència: Francesc Montsalvatge, 18.—OLOLOT

La premsa comarcal

Ben sovint, la premsa que ens arriba de les comarques ens fa posar una mica de confiança en el pervindre de Catalunya.

Són, en la major part, fulles d'una gran modèstia, però que infinitat de vegades requereixen un gran esforç econòmic i de treball per part dels esperits selectes que les redacten i les fan viure.

En mig de la confusió d'avui, en mig d'aquesta crisi de catalanitat que arreu es palpa, en mig de l'eixorquida de la nostra vida nacional, cada dia més extensa i més intensa, la premsa comarcal de Catalunya n'és una excepció i un crit de protesta alhora.

Mentre la premsa barcelonina—hi ha algunes excepcions, tanmateix—es baralla i s'insulta, mentre la premsa de la capital (precisament en aquestes hores greus en les quals tants factors de la nostra grandesa amenacen esfondrar-se) contribueix a fer més ostensibles les divisions entre els catalans i propaga tota mena de confusionismes, la premsa de les comarques, per damunt les passions, per damunt els partits, per damunt de totes les conveniències egoistes, la veureu amb el pensament i la intenció sempre fixos en el benestar de Catalunya.

Mentre la premsa barcelonina amb prou feines es recorda, de tant en tant, del catalanisme que encara no fa molt temps, era el cavall de batalla de tota la nostra

premsa, la que surt per les nostres comarques cada dia, cada setmana, repetidament, amb una continuïtat digna de les millors lloances, aviva i manté ben encesa la flama d'una catalanitat inextingible.

Premsa catalanà per excel·lència, premsa catalana per antonomàsia, aquesta que veu la llum en tots els recons, massa perduts i oblidats, de la nostra Catalunya! A ella no l'han prostituïda encara ni el bugadeig de la politiqueria d'avui, ni l'afany dels càrrecs, ni les passions engegadores de partit que tants i tants catalans han avantposat a l'interès capdal de la Pàtria...

Es parla molt, en un temps, de la Catalunya-Ciutat, com a concreció totalitària de la nostra vida nacional. Doncs bé; aquesta Catalunya-Ciutat que un dia propugnàvem, es pot assegurar que ja és un fet. N'hi ha prou amb llegir; n'hi ha prou amb passar els ulls per la premsa de les comarques i retenir el seu contingut, per a constatar que la part més sana i més entusiasta del nostre ressorgiment radica escampada per les nostres ciutats i viles catalanes. I la satisfacció més gran dels que fem un periòdic és veure com arriben en la nostra redacció aquestes fulles humils, fidels ressons dels neguits, de les lluites, de l'esperit de superació que avui anima fins el poblet més petit i amagat de la nostra Catalunya...

L'assalt al Cu-cut

El 12 de novembre del 1905 la candidatura catalanista triomfava en les eleccions municipals. S'havia presentat dotze candidats catalanistes i tots dotze sortien elegits.

Més que per la victòria pròpia, els catalanistes es sentiren satisfets per la desfeta dels espanyolistes acabdillats per Lerroux.

Per a celebrar-ho, aquells catalanistes, que aleshores representaven la democràcia del país, es reunien en un gran banquet al Frontó Comtal.

Alguns dels assistents que baixaven carrer de Balmes avall contant «Els Segadors», en arribar a la Ronda de la Universitat, prop de la «Fraternidad Republicana», foren agredits a trets, a cops de pedra i a ganivetades pels radicals.

Hi hagué diversos ferits.

Aquella nova bretolada dels espanyolistes provocà la indignació dels catalans, que feia temps que desitjaven veure bandejats de la política del país aquests procediments bàrbars, incivils i anti-democràtics, habituals dels lerrouxistes.

La tivantor entre els catalanistes i els centralistes va accentuar-se.

Uns dies després el «Cu-cut!» publicava una caricatura —entre moltes altres— a la qual no fou pas donada una transcendència especial, perquè ni tan sols fou destacada; una caricatura de tamany petit, en un recó de les planes interiors.... I tanmateix les conseqüències foren gravíssimes!

En aquesta caricatura, un militar parlava amb un transeünt, davant del Frontó Comtal. El peu deia: «—Què se celebra ací, que hi ha tanta gent?—El Banquet de la Victòria.—De la victòria? Ah, ja, deuen ésser paisans!»

Entre els oficials de la guarnició de Barcelona aquesta caricatura va produir una agitació extraordinària.

Feia temps que la premsa patriòtera de Madrid excitava els ànims dels militars contra el moviment catalanista, els exponents del qual, en la premsa, eren «La Veu de Catalunya» i, sobretot el «Cu-cut!».

Els militars, que, després de les desfetes colonials de set anys abans, havien quedat anorreats i bandejats de la política de l'Estat espanyol, en la qual tant de mal havien fet durant el segle passat, esperaven una ocasió per a demostrar que no havien perdut llur «bizarria» i que seguien tan patriotes com sempre.

Les acusacions d'antiespanyolisme fetes contra el «Cu-cut!» li havien atret l'odi dels militars. L'assalt de la seva Redacció estava decretat. S'esperava només una ocasió propícia.

L'ocasió la va donar aquella caricatura, que no era pas tan agressiva com altres que s'havien publicat al mateix «Cu-cut!» i com les que solien publicar, ja en aquella època, els periòdics antimilitaristes d'altres països.

Un grup de militars va reunir-se al Cafè Espanyol, i va llançar la consigna: «A les nou, tothom a la Plaça Reial!».

S'acordà realitzar la gesta vestits amb l'uniforme; això els asseguraria la impunitat.

A tres quarts de nou començaren a reunir-se a la plaça Reial oficials i caps de totes les graduacions i de totes les armes, que s'havien proveït d'armes al Parc d'Artilleria.

A les nou eren ja més de trescents els militars, entre els

quals predominaven els de cavalleria, que cridaven l'atenció dels transeünts.

De sobte, capitanejats pel que més tard gavia d'ésser general Brandeis, es posaren en marxa i pels carrers dels Tres Llits i de la Lleona, anaren al carrer d'Avinyó on Marià Galve tenia la impremta on es tirava el «Cu-cut!».

Cridant ¡Viva España! i ¡Mueran los catalanistas!, assaltaren la impremta.

S'abraonaren sobre les caixes i sobre la maquinària, que varen destroçar i agafaren papers, mobles i eines que apilaren al mig del carrer i en feren un foc.

El públic protestava i era agredit pels guerrers.

Marià Galve, que havia estat avisat del que passava, es va presentar i va implorar que no el llessessin a la misèria, que ell imprimia el «Cu-cut!» com imprimia altres publicacions...

Els militars, així que el varen veure, se li abraonaren a sobre i l'estaborniren a cops.

El governador, que presidia el repartiment de premis a l'Econòmica, fou avisat. L'home va anar al carrer d'Avinyó, es va mirar la cosa i se n'anà tranquil·lament.

Quan els militars varen tenir la foguera ben encesa, anaren cap el carrers de «Fernando» i marxaren cap a la Rambla cridant «¡Viva España! ¡Muera Cataluña! i ¡Muera el Cu-Cut!».

I pretenien que els transeünts repetissin llurs crits,

A un senyor que no volgué cridar «¡Muera Cataluña!» li badaren el cap a cops de sabre.

A la cantonada del carrer de Fernando i la Rambla feren el mateix amb el dependent d'un restaurant.

Arribaren davant de la redacció del «¡Cu-Cut!», que estava al carrer de Cardenal Cassanyes.

Arborats de patriotisme, cridaren «¡Viva España!» i cop de destrat ve, cop de destrat va, esbotzaren la porta.

Alguns havien pujat a la fonda que hi havia al primer pis de la mateixa casa, es despenjaven pel balcó i s'arrepentaven sobre el rètol per a fer-lo caure. Altres s'hi enfilaven des del carrer.

—Semblaven simis— diu avui, en recordar-ho, un senyor que presencià la gesta «patriòtica».

Per l'esvoranc obert a la porta entraren a la redacció alguns oficials que començaren a destroçar els mobles i les vidrieres i després varen treure llibres, diaris i mobles al carrer, ho apilaren i encengueren un altre foc.

Mentre succeïa tot això, el governador civil Fuente, perfectament assabentat dels fets, a quatre passes del carrer del cardenal Cassanyes, a «El Nuevo Liceo», entre els carrers d'Hospital i de Sant Pau, prenia una copa de conyac, acompanyat d'un coronel vestit d'uniforme i d'un altre militar vestit de paisà i deia:

—...Hay que castigar con mano fuerte a los catalanistas.

El públic protestava i xiulava, però no podia fer res per a impedir la salvatjada. Els militars, a cops de sabre, el tenien a rotllo.

Els guardes s'ho miraven d'un tros lluny.

No intervingueren fins una estona més tard, quan els

lluita

militars, enllestida la feina a la llibreria Bagunyà, anaren a assaltar la Redacció de «La Veu de Catalunya».

Allí, els guàrdies, a presència del governador; varen intervenir perquè hi hagués ordre i impediren que la gent s'estés prop dels militars que pogueren repetir, amb tota tranquil·litat, el que havien fet abans al «Cu-Cut!».

—*Viva España! Muera Catalunya!*—no paraven de cridar.

Algú va increpar els guàrdies.

—Per què consentiu això?

—*Orden del gobernador*—va contestar un guàrdia mentre feia un gest expressiu que volia dir «mut!».

Quan, destrocada la Redacció de «La Veu de Catalunya» els grups d'oficials es varen disoldre, hi hagueren, a la Rambla, algunes batusses entre ells, que gallejaven i els transeünts que comentaven indignats llur bretolada.

Alguns d'ells foren perseguits per la multitud. Però la gent fou atropellada pels guàrdies que, tot de sobte, es recordaren que la seva feina era d'impedir desordres.

Tot Catalunya va vibrar d'indignació. Els catalans es varen sentir ferits en llur ciutadania. Els mateixos espanyols se sentien avergonyits. Només Lerroux, des de les planes de

«La Publicidad», féu l'apologia dels fets amb el seu article «El alma en los labios».

Les autoritats, que eren còmplices manifestes dels assalts, prengueren mesures contra les víctimes; el «Cu-Cut!» va ésser suspès i el director de «La Veu de Catalunya», empresonat.

Foren suspeses les garanties constitucionals.

La premsa madrilenya va realitzar una campanya anticalalana demanant l'extermini dels catalanistes.

L'actitud dels governants, que emparaven un atropell. protegien els culpables i perseguien les víctimes, era un cas vergonyós d'abús de poder i d'injustícia, que indignava els ciutadans barcelonins.

Els governants, que havien de garantir l'exercici lliure de la democràcia i protegir l'aplicació de la justícia, es feren còmplices d'un acte que durant molts anys havia d'ésser recordat com el greuge més feridor fet a la civilitat dels catalans.

Dissabte passat, s'escaigué el vint-i-sisè aniversari de la comissió d'aquell greuge.

V. R.

Primera Campanya Nacional del "Segell Pro Infància"

Higiene Social

Una de les coses a què el «Segell Pro Infància» ha tingut cura, és la lluita per la prevenció contra la tuberculosi, que avui fa uns estralls terribles, especialment a Girona i en menys importància a Barcelona i demés comarques catalanes. Però, si tothom seguís les regles que tant recomanen els higienistes i es tingués cura que aquestes regles fossin divulgades i conegudes arreu, guanyant les consciències de tots perquè es practiquessin, és indubtable que en un temps no llunyà, arribariem a reduir la mortalitat infantil, i per tuberculosi al mínim que ja han arribat aquells països que des de fa temps han emprès seriosament aquesta creuada.

No podem pas improvisar aquesta organització, no podem canviar en un dia la mentalitat de la gent carregada encara de prejudicis. No pot fer-se això tampoc d'una manera aïllada, per bona voluntat que mogui qualsevol acció. No, la feina és llarga i el pla a seguir ha d'ésser una lluita contínua, metòdica, sense intermitències, que arribi tant a la gent de la ciutat com a la del camp. Per això, i per altres coses no menys interessants, fou creat el «Segell Pro Infància» a Catalunya, a imatge i semblança dels seus precursors en altres llocs.

I la primera feina a fer, la més urgent, la més pràctica, i la més fàcil, és explicar al poble com pot i com deu foragitar aquesta enfermetat fins a reduir a res els seus efectes. Com? Començant per una campanya intensiva a favor de l'aplicació de la vacuna «Calmette», explicant a les futures mares que els seus fills estalviaran el 50 per cent de les enfermetats si, dintre els deu primers dies de nats, els hi apliquen aquesta vacuna; que la tuberculosi serà una enfermetat que difícilment podran contràure-la si estan vacunats amb «Calmette». I per aquesta propaganda el «Segell Pro Infància», està organitzant arreu de Catalunya una acció intensa per mitjà de cartells adients i d'una xarxa de metges tocòlegs que voluntàriament i entusiastament han acceptat la missió d'ésser-ne els portantveus a les respectives localitats.

Hem d'explicar a les mares que els seus fills han de banyar-se sovint, que les finestres del dormitori restin obertes dia i nit, que no escupin a terra, que es rentin la boca abans d'anar a dormir, que practiquin els esports a l'aire lliure i totes aquelles altres precaucions de profilaxia i d'higiene.

Tot això, han d'explicar-ho i repetir-ho per mitjà de cartells amb imatges que entrin al públic pels ulls, per conferències, per prospectes, per ràdio, per la premsa, per films, per tots els mitjans possibles, fins que tothom d'una manera racional i normal ho accepti i ho practiqui, procurant donar totes les facilitats perquè així sigui.

Aquesta és una obra de preparació, de divulgació, que el «Segell Pro Infància» s'ha imposat menar a terme i en part ja ha començat i si com és de suposar, aquestes recomanacions arriben a formar consciència en el nostre poble, haurem avançat enormement en les lluites contra la mortalitat infantil i contra la tuberculosi, fent de Catalunya un dels països més sans i més forts.

Indubtablement que aquesta creuada d'higiene social costa temps i diners. El temps ja l'esmercen voluntàriament tots els col·laboradors del «Segell Pro Infància», des de la Conselleria de Sanitat i Assistència Social, passant pel Comitè Directiu Central i acabant a la multitud de Comitès Locals constituïts arreu de Catalunya i fins fora de Catalunya allà on hi ha una agrupació de catalans, tots hi dediquen el màxim de temps possible, perquè aquesta obra obtingui un succés afalagador i una eficàcia immediata. Però, els diners si que els hem de demanar a tothom i qui més en pugui donar millor, comprant el màxim de «Segells Pro Infància», el qual ens permetrà anar endavant en l'obra començada.

DR. A. MARI GUINART
Secretari del Comitè Directiu Central
del «Segell Pro Infància»

Vida Catalana

Una posició perduda

Fa uns dies que ha tancat les seves portes el teatre Romea, de Barcelona; ara les clou el teatre Espanyol, on el popularíssim Santpere, d'ençà d'una pila d'anys, feia anar un públic addicte a una certa mena de representacions verdoses en català. A la setmana que sòm, doncs, ja cap teatre de Catalunya no funcionarà en nostra llengua. Ni comèdies, ni vodevils; ni gènere líric ni dramàtic. Els teatres que hi ha alçats a la nostra terra només serviran perquè hi ressoni la llengua—fem un esforç d'erudició!—de Cervantes.

Deu fer una quinzena d'anys que el Teatre Català Romea tornà a ésser llar pairal del teatre en llengua Catalana, després de llargues temporades d'eixoplugar—en desacord amb el seu rètol—formacions castellanes. El nostre teatre, que havia conegut dies gloriosos i que després s'havia fos, llavors reviscolava i semblava que ja mai més no podria sofrir amenaçadors col·lapses. Amb tot, quan no hi havia teatre nostre en taules serioses i decens, encara, al Paral·lel barceloní, la nostra llengua tenia un escenari, baldament dedicat a un gènere escabrós i poc recomanable.

Ara el nostre sofreix un nou col·lapse, però, pitjor que l'antic, és total. Ja ni podrà respirar, en aquests moments, en unes representacions especialíssimes. Els nostres còmics caldrà que emigrin, els nostres autors que deixin d'escriure. Una de les branques de la nostra cultura no podrà treure fulles ni flors. Cert que, mai com ara, el teatre—sense distinció de llengües ni de latituds—ha sofert una forta crisi i és natural que siguin els febles els que més aviat i més fort hagin de carregar-se-la. Però és inconcebible que en uns moments en què la nostra catalanitat hauria de estar despertadíssima, caires de la nostra personalitat espiritual caiguin per l'abandó i el menyspreu dels fills d'una terra, que hauria d'estar posseïda de febre de recobriment.

Hem acabat de fer unes eleccions, en les quals dos partits s'han endut les preferències dels catalans. Un d'aquests partits vol ésser a estones perdudés, d'un maximalisme catalanista; l'altre retreu tot sovint, com a timbre d'honor, una tradició de trenta anys de lluita per a la nostra terra. Els milers de vots que l'un i l'altre han obtingut—mobilització de catalans, caldria pensar—s'acorden malament amb el trist ambient que ens en volta, el qual permet que la nostra espiritualitat perdi una posició, que guanyarà una cultura forastera.

L. C. de R.

Els actes universitaris de solidaritat catalano-occitana

Es veritablement simbòlic i reconfortant. Mentre Barcelona es veu llatzerada per una onada de barbàrie i per la vergonyosa envestida dels metecs, que amb llurs actes, que si no fossin inhumans provarien, si més no, l'odi que senten per Barcelona i per Catalunya; mentre això s'esdevé s'han

aplegat a Barcelona estudiants de totes les terres de llengua catalana: Catalunya, València i Mallorca, per adreçar-se tots junts a Montpeller a commemorar la figura màxima de la cultura catalana: Ramon Llull.

Serà aquesta la primera vegada que els estudiants dels països d'Oc s'agermanaran enllà del Pirineu per retre homenatge al massa oblidat Ramon Llull, que, amb la seva existència, hauria fet ja eterna la nostra llengua i la nostra cultura.

En altres temps organitzar i portar a terme una commemoració així hauria estat gairebé impossible.

¿Es un dels primers benefets que rebem de la Universitat catalana?

I això tan evident com ho és que aquest fet significa un redreçament catalanista—en aquesta hora, que tant es parla d'una minva de catalanisme—deis nostres estudiants.

Cal remarcar que una organització com aquesta només podia ésser duta a terme per una entitat údica oficial que gaudís de tota amplitud i de tota popularitat dintre els nostres medis universitaris. La Federeció Nacional d'Estudiante de Catalunya haurà visi aèomplerta una de les seves millors tasques.

No tot han d'ésser lluites polítiques i moviments eixorcs per al catalanisme.

C. S. A.

Suïssa i Catalunya

El nou agrupament «Amics suïssos de Catalunya» (Casal Català Suís) radicat a Berna, ha decidit reemprendre tot seguit la publicació d'un butlletí, amb la col·laboració d'eminentes publicistes, homes de lletres, historiadors i lingüistes. Aquest butlletí tindrà per títol «L'emigrant» (segona època), el qual serà digne continuador del seu antecessor d'igual nom. No admetrà inspiracions alienes al Casal català-suís i el seu patriotisme i ideal seran integrals per a Catalunya i per a Suïssa.

Oportunitat...!

Comerç de Comestibles i Begudes
de segur rendiment i situat en lloc molt apropiat, urgeix traspasar per enfermetat del seu propietari.
Al comptat, a plaços i a prova.
Raó: AGÈNCIA CASTELLS
Clivillers, 29 pral. - Telèfon, 87

Apreneu l'Esperanto!

L'estudi de la llengua internacional «Esperanto» és pràctic per una multiplicitat de raons. L'home que desitja ampliar la seva cultura té en aquesta llengua un objecte d'estudi en el qual amb un mínim de treball obtindrà un màxim de profit. Heus ací algunes de les raons que ens fan exclamar aquest «apreneu l'esperanto».

1. *Simplicitat i per tant estudi fàcil.*—Afirmem—i creiem que ningú s'atrevirà a desmentir-ho—que la llengua auxiliar internacional és la més fàcil i senzilla entre els centenars i milers de llengües existents i conegudes. Ja en un article anterior parlàvem de la dificultat d'estudi de «totes» les llengües naturals. Quants milers de persones han passat curs sobre curs estudiant una llengua tan pròxima a la nostra com és el francès i quant poques són les que es veuen aptes per a escriure quatre ratlles una mica passables. I si no volem anar tan lluny per a donar-nos compte de la veritat del que estem dient, parlem de l'estudi de la nostra pròpia llengua. Quantes persones existeixen en la nostra ciutat que estan segures que en escriure una lletra ho fan amb un mínim de correcció? Estem segurs que quasi es podrien comptar amb els dits. I és que realment l'estudi de les llengües naturals—com deiem un altre dia—per la falta de lògica en la seva formació és d'una dificultat molt gran. De l'Esperanto—i d'una forma rotunda—afirmem la seva facilitat d'estudi. Tothom amb un mínim de temps, no comparable amb cap altra llengua, pot conèixer l'Esperanto el suficient per a llegir-lo, escriure'l i parlar-lo.

2. *Bellesa de l'idioma.*—La nostra llengua conté totes les belleses que pot tenir qualsevol llengua natural. La part fonològica—el factor més important en l'estètica lingüística—és en l'Esperanto molt semblant a les llengües llatines, sense però, les asproïtats i sons foscos del francès i català o l'excessiva feminitat de l'italià i castellà. Amb la que potser té més semblança és amb la sonora llengua llatina. La maleabilitat de la llengua fa per altra part que tingui una gamma tan gran de formes que s'adapta perfectament a l'individu que escriu o al gènere literari o científic per al qual treballa.

3. *Universalitat.*—L'Esperanto és un idioma estès per tots els continents i països. Malgrat semblar a primera vista que per la seva semblança amb el llatí sols deuria ésser conegut en els països de llengua neo-llatina, en realitat la seva coneixença és universal. No hi ha cap país civilitzat que no tingui un nucli més o menys intens de moviment esperantista. Països tan llunyans per nosaltres com són el Japó, Rússia o Suècia tenen un moviment més important que l'existent en el nostre país. I és que la mateixa neutralitat lingüística de l'Esperanto fa que a tot arreu on hi ha cultura la seva existència hi sigui assegurada.

Altres aventatges.—Podríem parlar encara llargament de multitud d'altres aventatges que ens dona la possessió d'aquesta llengua meravellosa. El filatèlic, el turista, el co-

merciant, etc., troben en la nostra llengua un mitjà per a desenvolupar les seves activitats d'una forma més favorable i agradable. La nostra coneixença mateixa del món s'amplia, us doneu més compte de la varietat i extensió de la família humana. Veiem més clar l'absurd de la guerra i preneu consciència que sou un combatent més en la grandiosa lluita per l'obtenció d'una societat humana sense guerres i sense fronteres.

LINUS MOULINES

Conferència sobre Estònia

Dilluns passat la culta profesora d'esperanto estoniana senyoreta Elinjo Pähn, donà en el Saló de Sessions de la Casa Comunal una interessant conferència sobre el tema: «Estònia, el seu poble, cultura i folklore»

Il·lustrada amb gran profusió de projeccions i amb l'ajuda de discos de gramòfon, la senyoreta Pähn ens oferí una mostra detallada del que és el seu poble, quant al paisatge, costums i tradicions populars.

La conferència, donada en la llengua esperanto era immediatament traduïda amb tota perfecció pel Reverend Font i Quer, membre de la K. U. I. E. (Federació Internacional Esperantista).

El selecte públic que omplena el Saló de la Casa de la Ciutat, eixí falaguerament impressionat de la disertació de la senyoreta Pähn.

Curs d'Esperanto

Dijous passat i en el Saló de Sessions de la Casa de la Ciutat tingué lloc la lliçó de prova de llengua Esperanto per la profesora estoniana senyoreta Elinjo Pähn.

El mètode emprat per l'ensenyament (mètode Che) ofereix unes immillorables garanties de rapidesa i eficàcia, ço que permet d'aprendre aquest idioma amb un nombre reduïtíssim de lliçons.

Són ja molts els inscrits pel curs que es començarà dilluns dia 11 a les vuit en punt en un dels locals de l'Hospici. Els que vulguin prendre-hi part, encara poden inscriure's a la casa Pausastre, al domicili del senyor Manuel Sala (Avinguda 14 d'Abril, 12, fàbrica de gèneres de punt), i a l'Ateneu d'Olot.

El preu de la matrícula per a totes vint lliçons és únicament de 20 pessetes.

Joan Bardera

Sastre

Successor de Xavier Piera

Sant Esteve, 9. - Olot

Selecte assortit en novetats.

Confecció immillorable.

Per a major comoditat del públic, realitzem tota mena d'encàrrecs a preus i terminis combinats.

Vida de la Ciutat

MUNICIPALS

Sessió de l'Ajuntament

Sota la presidència del batlle senyor Aubert i amb l'assistència dels regidors senyors Vidal, Boix, Iglésies, Blanch, Vinyeta i Garganta, el dijous passat l'Ajuntament celebrà sessió ordinària de segona convocatòria.

Fou llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

S'aprovaren sense discussió les següents comunicacions:

Una del senyor Miquel Colomer Martí, demanant que l'haver corresponent al mes de novembre d'enguany, com a Professor del Col·legi de Segona Ensenyança, li sigui abonat en concepte de gratificació i no en concepte de sou.

Una altra del Comitè local del segell pro infància demanant adquireixi l'Ajuntament 375 carnets d'aquest segell al preu de 375 pessetes.

L'escrit del senyor Adolf Martínez, demanant el pagament dels llibres adquirits pel seu fill, alumne del Col·legi de Segona Ensenyança, amb matrícula gratuïta.

La comunicació del macer municipal Isidre Juanola, demanant llicència dels dies 9 al 23 dels que som.

L'adjudicació al senyor Joan Domènech del subministre de cent trampillons per a aigua potable, conforme a l'acord del 5 d'octubre darrer i subhasta verificada el dia 28 de novembre propassat i per ésser el millor postor en la subhasta.

Aprovació de l'extracte dels acords presos per l'Ajuntament en el mes de novembre.

Proposició de les Comissions Central i de Cultura de que s'acordi demanar al Ministeri d'Instrucció Pública i Belles Arts, l'elevació del Col·legi de segona Ensenyança a Institut Elemental. Després d'un llarg debat en el qual intervingueren els senyors Garganta, Iglésies, Vidal i la presidència, s'acordà que la Comissió de Cultura estudiï la manera de donar posició legal als senyors professors de l'Escola de segon Ensenyament, en virtut del decret del Govern elevant-lo a Institut.

Foren aprovats diversos dictàmens i proposicions, aixecant-se després la sessió

Una maniobra política

En motiu del resultat, favorable per Olot, d'unes gestions que venia fent feia temps, amb l'assentiment personal de l'Alcalde senyor Aubert i del President de Cultura senyor Iglésies, amb les que s'ha obtingut que el que fins ara era Col·legi Municipal de segon ensenyament passés a dependre de l'Estat, han aixecat la seva veu, absurda i confosa, tots aquells que sempre han estat contraris a l'establiment d'aquest col·legi.

Sembla que els ha molestat que l'Esquerra, complís amb la seva promesa de situar Olot, a la fila de les ciutats cultes, i insidiosament han pretés deslluïr l'èxit de la gestió fent consideracions sobre els desavantatges que podia portar aquest canvi i dic han pretés perquè no ha de trigar gaire a adonar-se la gent que la passió política d'aquests que protesten en contra d'aquesta obtenció els fa mentir descaradament.

I per a mostrar-ho situarem les coses al seu lloc:

Al crear-se el Col·legi Municipal de segon ensenyament existia l'esperança que un dia o altre passés a dependre de l'Estat, i fou amb l'afany de premiar aquesta esperança que jo, mandatari popular del poble, convençut de que la meva missió ha d'ésser la de vetllar en profit del mateix, tota vegada que aquesta fou la comanda que vaig rebre al sortir elegit, vaig considerar-me obligat a fer les gestions que calguessin per obtenir aquesta reversió, no vaig escatimar-les, vaig parlar-ne personalment amb els senyors Ministre i Sub-secretari d'Instrucció Pública, vaig parlar-ne amb diversos amics que componen al Patronat Regional de segon ensenyament, va ajudar-me també en alguna d'aquestes gestions l'actual Conseller Primer del Govern de Catalunya, senyor Santaló; i espero em permeteu que aprofitant aquesta avinentesa els remerciï en nom d'Olot la seva col·laboració; i mentre s'estaven fent aquestes gestions, surt un decret del Govern de la República, donant facilitats perquè puguin acollir-s'hi els Ajuntaments i sembla que aquell que està obligat a assessorar i a posar de manifest a la Corporació Municipal, les disposicions del Govern, no ho féu i això motivà que una cosa que podia obtenir-se al mes d'Agost no s'hagi obtingut fins ara i privà també que l'Ajuntament es pronunciés sobre el caràcter que es volia que tingués el mentat Col·legi. A manca d'aquest requisit, el Ministeri d'Instrucció Pública passà el Col·legi Municipal a la categoria de col·legi subvencionat, donant facilitats però, en virtut del mentat decret del mes d'Agost, perquè l'Ajuntament pugui decidir-ne el caràcter. I així crec que es féu en la sessió del passat dijous, amb qual cosa s'obtindrà la permanència assegurada del Col·legi, batxiller integral, i moltíssimes altres aventatges pels estudiants, además de representar aquest canvi per l'Ajuntament un estalvi anyal de prop o més de quinze mil pessetes.

Estrenes Rovirola

A l'objecte de fer ben notòria l'estima envers els seus compatricis i amb el vehement desig que determinades entitats i persones menesteroses puguin gaudir de les Festes de Nadal i experimentar-ne l'alegria i satisfacció pròpies de la diada, el digne ciutadà, el senyor En Bartomeu Rovirola, destina una quantitat de tres mil cinc centes pessetes que anualment han d'ésser distribuïdes dintre la segona quinzena de Desembre, en la forma que a continuació es detalla:

Primera.—Cinc centes pessetes a l'Hospital de Sant Jaume d'aquesta ciutat.

Segona.—Cent pessetes a les Germanes Carmelites de l'Hospital de Sant Jaume d'aquesta ciutat.

Tercera.—Tres centes pessetes a la Junta de «La Caritat» per al Menjador.

Quarta.—Cent cinquanta pessetes a l'Alberg Infantil, destinades a joguines i lliminadures per a repartir-les el dia dels Reis entre els infants que hi concorrin.

Cinquena.—Tres centes pessetes que han d'ésser repartides, amb parts iguals, la Nit de Nadal entre els pobres que concorren diàriament al menjador de «La Caritat».

Sisena.—Cent cinquanta pessetes a l'«Escola Dominical» per a premis a les servents més instruïdes i educades que hi assisteixin.

Setena.—Cent pessetes al «Patronat de la Immaculada i Sant Antoni pel sosteniment de l'Escola domèstica per a obreres.

Vuitena.—Cent pessetes al «Rober de la Nostra Senyora del Tura».

Novena.—Cent pessetes que han d'ésser repartides, en parts iguals, entre les Seccions d'homes i dones de les Conferències de Sant Vicenç de Paül.

Desena.—Dues centes pessetes a l'Assemblea local de la Creu Roja Espanyola.

Onzena.—Dues centes pessetes al matrimoni que reunint la condició de pobresa hagi tingut dos fills bessons. Si es dona més d'un cas en el transcurs de l'any, es donarà al que tingui major nombre de fills que no passin de l'edat de deu anys.

Dotzena.—Tres centes pesse-

Il·lustracions

tes al matrimoni o bé al vidu o vídua que essent pobre compti amb major nombre de fills i millor els mantingui i eduqui. Si són dos en iguals circumstàncies, es partirà la quantitat entre els mateixos.

Tretzena.—Tres centes pessetes la meitat a cada un dels dos matrimonis efectuats durant l'any que essent els més pobres, els esposos dels quals reuneixin majors dots d'honoradesa i laboriositat.

Catorzena.—Cent cinquanta pessetes a la vídua pobre que tenint tres o més fills menors de l'edat de deu anys, els mantingui i eduqui millor.

Quinzena.—Cent cinquanta pessetes al vidu pobre que tenint quatre o més fills menors de deu anys, els mantingui i eduqui millor.

Setzena.—Cent pessetes a l'home i a la dona, o sia cinquanta a cada un que essent pobres resultin ésser els que tinguin major nombre d'anys.

Dissetena.—Tres centes pessetes perquè, afegides a les que resultin sobrants, a causa d'haver quedat sense legítim obtentor alguna de les setze Estrenes relacionades, siguin repartides, a jut de la Junta, entre les persones necessitades i de bon captament les condicions o circumstàncies dels quals no coincidissin amb les exigides en les presents bases.

I aquesta és la qüestió que, segons m'assabenten, dos regidors en la sessió del dijous, es permeteren, amb el seu peculiar to de suficiència, de qualificar de lleugeresa; no m'extranya. Un d'ells és aquell mateix que l'endemà d'unes eleccions en les que sortia derrotat, establia amb la seva persona un paral·lel amb Clemenceau. Tots dos, si estimen encara aquesta mica de respecte que les persones els poden tenir, val més que callin quan es tracti del procés d'aquest Col·legi de segon ensenyament; jo estic disposat a dir-ne, a la més petita invitació, algunes coses molt interessants que no han d'agradar-los gaire.

Jo desitjaria que no es comportessin amb tanta mesquinesa; el despit no és bon aconsellador.

Jo ja sé que ells són molt intel·ligents, que són quelcom sobrenaturals, però, què hi farem! jo no sóc així: sóc un trist mortal amb facultats força limitades.

A. DOT-ARXE

Havent estat designats els sotascrits per l'esmentat senyor En Bartomeu Rovirola a fi de constituir la Junta o Jurat que ha de curar del repartiment de les dites Estrenes, inviten a tots els qui es creguin reunir alguna de les condicions o circumstàncies requerides per tal que ho notifiquin per escrit o per senzilla nota a la Junta des del dia de la data fins al 12 del Desembre proper.

Olot, 30 de Novembre 1933.

El Rector-Arxioprest, *P. Masnou, prev.*—El Batlle, *R. Aubert Cros.*—El Jutge Municipal, *Joan Roura.*

Un llibre d'En Mir Mas de Xexàs

Pròximament serà lliurat a una important editorial un llibre d'En J. M. Mir Mas de Xexàs, que portarà per títol «República i Autonomia», el qual serà relligat en un volum de cent pàgines. Aquest treball de sociologia, que conté, a més d'uns quants capítols inèdits, les conferències que el nostre benivolgut col·laborador donà per les terres de Catalunya i de Mallorca durant les dictadures de Primo de Rivera i d'En Berenguer, anirà prologat per l'il·lustre

publicista i historiador En Carles Rahola.

Cal remarcar que és un llibre de tessi i de cara a la ciutadania universal, i per tant es basa en la formació d'una cultura social que pugui beneficiar als homes dels pobles progressius i liberals del món.

Bodes, Naixements Banquets
Hotel Europa

Mercè Corminola

Sant Ignaci, 3 - Olot

(Travessia Plaça de la República)

Gran assortit

en pells i guants

Ja fa les seves compres en el
Palau de les Mitges?

Extens assortit Preus reduïts

MARIAN PLANELLA

Dóna a conèixer al públic que ha obert un taller de SASTRERIA al carrer de Salvador Seguí, 8 (davant el Centre Obrer)

TRAJOS I ABRICS:

Tall i Confecció, des de 40 pessetes

**PERFUMERIA
VINYETA**

L'economia aparellada amb l'abundor

Hotel Europa

Impremta AUBERT. - Olot

BARTOMEU CASADEMONT

ELECTRICISTA

Successor de Vidua Moret

VENDA I REPARACIÓ DE MOTORS I RADIS DE TOTA POTENCIA

MATERIAL ELÉCTRIC

REBAIXA D'UN 50 % EN TOTS ELS ARTICLES

CLIVILLERS 15

OLOT

Dretes i esquerres

Fa dos anys i mig que ens barallem. Fa dos anys i mig que havem partit el territori de Catalunya amb gran solc, ampla i fondo, com una ferida oberta i sagnant. A banda i banda d'aquest solc, dues menes de catalans: els de la dreta i els de l'esquerra. Fa dos anys i mig que ens mirem de reull i que ens portem tírria els de l'un indret amb els de l'altra indret. De tant en tant, uns insults van de l'una banda a l'altra:—Sectari!—diu un; —Cavernícola!—contesta l'altra. I una pluja de pedres va d'un costat a l'altra costat. Una vertadera batalla campal.

Fa dos anys i mig que tenim República.

Fa dos anys i mig que tenim Autonomia.

I ni l'Autonomia ni la República tiren un pas endavant, perquè primer havem de discutir si l'ha de donar a la dreta o a l'esquerra.

En això, com en tot, els catalans som els primers.

Mentre la batalla s'enverina, mentre ens fem ganyotes mútuament i xiribecs a la closca, les coses van de mal en pitjor.

Les *nostres llibertats* van en camí d'esdevenir un mite.

El traspàs de serveis, o millor dit, el traspàs dels diners per aquests serveis encara no es veu enlloc.

Per aquest camí la Generalitat haurà de tancar les portes i els diputats en el nostre Parlament acabaran per jugar-hi el tuti.

Les vagues, els conflictes que hom anomena socials, les bombes i els atemptats menudegen a Barcelona.

El port, que fins ara havia estat un dels millors de la mediterrània, va en camí de convertir-se en un cementiri.

Les fàbriques es tanquen; els comerços es tanquen; escasseja el treball.

Aviat, trobar una pesseta serà tan difícil com un viatge a la lluna.

I nosaltres tan fresquets, que si a la dreta, que si a l'esquerra.

Una mica de treva, tanmateix. Qui sap, si tu, senyor de la dreta, et fessis una mica més cap ençà i tu, senyor de l'esquerra, una mica més cap enllà, no aniríem més bé tots plegats? Catalunya necessita de l'esforç de tots. L'obra que tenim a realitzar, tan gran, tan enorme i complexa, és una obra que ha de reeixir amb l'esforç i la iniciativa de tots els catalans, amb l'escalf i l'amor dels de l'un costat i els de l'altre.

Què vol dir *dreta* si aquesta paraula no va recoberta d'un sentit constructiu? Què vol dir *esquerra* si el mot no l'acompanya l'executòria d'un treball justament realitzat? *Dreta* i *esquerra* són dos mots buits, dues entelèquies, i no hi ha cap poble al món que visqui dels mots i de les entelèquies.

En aquesta batalla absurda d'avui, enderrocadora i malversadora d'energies, pot vèncer la *dreta* o l'*esquerra*,... tantseval. Però... quina victòria, tanmateix! Damunt una Catalunya sagnant, separada amb dos bàndols irreconciliables, amb la nostra vitalitat i riquesa fetes runes, quin bell regnat el dels victoriosos, ja sien de la dreta o de l'esquerra!

Jo no vull pas, catalans d'ambdós bàndols, que per sobre de les barricades us dongueu les mans amb massa efusió. Però salvant cadascú els seus principis, voleu dir que aquestes pedres que avui us tireu amb intenció malsana, no podrieu recollir-les—encara hi sou a temps!—i edificar amb elles quelcom de positiu, amb una mica de solidaritat i respecte?

R. PLA I CORAL